

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre. 1 frt 50 kr

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felélős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatárs:

Dr. RÉVÉSZ ERNŐ

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca-Vojnic-palotában

Szerkesztőség:

Kossuth-utca-Vojnic-palotában

Nyitlittér soronkint 20 krajczár

Különfélék.

— **Érsekünk jótékonyága** Császkai György kalocsai érsek, akinek áldásos keze mindenütt ott van, ahol jótékonyt lehet gyakorolni — a művészetnek is maecenas és legelőbb is zombori állami főgymnasiumnak egy gyönyörű kiállítású fiszbarmoniumot ajándékozott.

— **1848 megünneplése Zomborban.** Márczius 15-ike ötvenéves jubileumának a megünneplésére alakult bizottság f. hó 26-án ülést tartott a kereskedelmi iskola egyik termében. A bizottság végleg megállapította a márczius 15-iki nagy nap ünnepségeinek a sorozatát. Előző este a város ki lesz világítva; másnap a házak fel lesznek lobogóva; márczius 15-én délelőtt ünnepélyes mise lesz az összes templomokban. A délelőtt további folyamán matiné lesz a városháza nagy termében, este színelőadás és banquette, a melyen az öreg honvédek meglesznek vendégelve.

— **Villamosok a Máv. vonalain.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága tervezi, hogy a szomszédos forgalom emelése céljából villamos kocsiakat járát. A terveket és a költségvetést most készítik.

— **Ujvidék küldöttsége a király előtt.** Ujvidék város küldöttsége, mely a fővároszki épület építése és az inségkölosón ügyében menesztetett Budapestre, e hó 17-én déli 11 óra után fogadtatott király ő felsége által. Tagjai voltak Dr. Flatt Viktor főispán vezetésével: P. Popovics István kir. tanácsos polgármester, Rohonyi Gyula orsz. képviselő, Bruck Ferencz, Brunnner Ede, Kopper Gy., Dr. Kohn Károly, Kovácsits József, Mijatovics György, Dr. Nemes Sándor és Szlávi János. Dr. Flatt főispán mint a küldöttség szószónoka lendületes szavakban fejezte ki Ujvidék közönségének hódolatát és kérelmét. Azután a főispán ányujtotta Ujvidék városának feliratát, a küldöttség tagjai pedig lelkes éjjenzésbe törtek ki. A küldöttség tagjait meglepte hogy ő felsége a város kívánságait a legapróbb részletekig ismeri. A küldöttség azon tudattal hagyta el a fogadótermet, hogy az ügyet, melyben eljár, a legilletékesebb, legjobbakaratu kezekbe tette le.

— **Magyar növ.** Schön Robert műegyetem. hallgató és Schön Ödön, Schön Antal bajai nagykereskedőnek fiait vezetéknévüket „Szász“-ra magyarosították.

— **A bácskai szocialista egyesületek és a belügyminiszter.** A belügyminiszteriumhoz a vidékről ujjabban tömegesen érkeznek felterjesztések szocialista egyesületek alapszabályainak jóváhagyása iránt. A belügyminiszterium e kérvényeket többnyire elutasítólág intézi el, amaz indokból, hogy az illető helyiségekben ugy is vannak hasonló természetű és célú egyesületek, körök, melyek a társzadalmi érintkezés és önművelődés fejlesztésére szolgálnak.

Igy többek közt elutasította az „ó-becsei munkás képző egyesület“ „Zentai földműveskör“ és a „Bácstopolyai munkásképző“ egylet alapszabályait.

— **Szerencsétlenség.** Lebach Konrád dubokai szállásán egy gép kereké vigyázatlanság következtében egy ó moroviczai illetőségű Vig nevű bérésnek a jobb karját elkapta s a lönyöknél elszakította.

— **100 éves asszony.** Topolya község legöregebb asszonya halt el a múlt héten özv. Ödny Fereneczné sz. Bagi Mária személyében. Özv. Ödnyé a szabadságharczot, — melynek 50. évfordulóját készül megünni a nemzet — már mind öregebb asszony élte át s maga sem sejtette, hogy a nemzetes eseményt 50 évvel éli túl.

— **Kiharangozták.** Zapletál Károly ujvidéki vendéglős 13 éves leánya, ki hosszabb idő óta tüdővészben tekszik e hó 19-én meghalt, miről a szülők azonnal értesítették az ág. ev. plébániát azzal, hogy kiharangozták. A kiharangozás annak módja és rendje szerint megtörtént, azonban körülbelül egy óra múlva ujjab hir érkezett, mely közlé hogy a halottnak hitt és már kiharangozott leány ismét felébredt. Arról hogy a kis leány életben maradt e hallgat a krónika.

„**A nyomorgó Bácska**“. Ezzel a címmel olvasunk a Bpesti Napló 51. számában egy cikket, amely a mi megyénk nagy nyomorúságáról emlékezik meg. Nagyon helyesen van abban megemlítve az az aránytalanság, amely a vagyonos emberek adózása és vagyoni viszonyaik közt mutatkozik. Ez mind igaz, de hogy a tejjel mézzel folyó Kanaán olyannyira elsilányodott volna, amint az ehben a cikkben leírva van — ezt kétségbe kell vonnunk — mert hogy a szocializmus nagyon felütötte fejét nálunk, az igaz, de ennek kultúrása abban a machinációban keresendő, a mit a szocializmus vándorapostolai nálunk elkövetnek. A szegénység is eléggé elterjedt, de a bácskai ősi fundus még mindig nyujt annyit, hogy aki művelni akarja és nem irózik a munkától — még mindig megtalálja a mindennapi kenyerét.

— **Szüz dohány.** A csókai vasut állománánál nagyban folyik a dohány szállítás. Mivel a trafik drága, meg aztán amugy is szük világ van, tán ez lehet az oka, hogy f. hó 16—17-ik közti éjjel ismeretlen teltesek egy vaggont feltörték s a szüz dohányból jó csomót elemeltek. A telteseket nyomozzák.

— **Eimult sztrájk.** A koppanyi dunaszabályozási munkálatoknál a múlt héten 800 munkás indította meg a vállalkozók ellen a bérharczot. Minthogy a vállalkozók a munkások kívánságát (a bérfelémelést illet.) teljesítették a munkásnép ismét dolgozni kezdett. Hogy a sztrájk alkalmával a szocialista igazgatóknak

nem sikerült zavart előidézni, csupán a józan gondolkozásu munkásoknak köszönhető, kik mindig békitölég léptek közbe ha a vidékiek között nézeteltérés volt. Így történt az is hogy 800 a sztrajkoló munkás soha sem adott dolgot a 32 főnyi csendőri kirendeltségnek.

— **A „Beszed“ tánczvigalma.** Egyike a legfényesebb tánczmulatságnak zajlott le tegnapelőtt a Pest szálloda termében. A tánczvigalom hangversennyel volt egybekötve, a rendezőség az idén is igen fényes műsort adott a közönségnek, s a szereplők valóban megérdemelték azt a sok tapsot és meleg ovatiót, amelyben a hallgatóság őket részesítette. A tánczmulatságon jelen volt városunk színe-java Ujvidékről s Zomborból is sokan jöttek, hogy az élvezetes estén jelen lehessenek. A hölgyek névsora a következő: Manojlovics Vladislávné, Radics Dusánné, Knezevics ezredesné, Vojnich Sándorné, Kuzmánovitsné és leányai, Mucsalov Dusánné, Rádics Józsoné, Sztójkovics Olga (Palánka) Vojnicz nővérek, özv. Manojlovics Györgyné és leánya, Mácskovics Tituszné, Nedelkovicsné, Popovicsné, Peticics Jánosné és leányai, Jankovitsné, Konyovics Danicza, Prodanovics Micziké, Zomborszky k. a. Lepedát Kosztáné, Magyar Györgyné és leánya, Tipka Antalné, Karanovicsné, Miatovics Miloszava, Vermes Nándorné, Sztójkovics Dusánné, Birkáss Lajosné és leánya, Keruyajszki Katicza, Lepedát Mariska, Veronka (Ujvidék) Dedakin Lászlóné, Magyar Marianna Hideghné és leányai, Lendvayné és leánya, Fischerné és leánya. stb. stb. A díszes tánczmulatságnak a reggeli órák vetettek végét.

— **Elégett széna.** Klein Simon b. petrovozelői lakosnak 50 kocszi szénája az ó-becsei réthben — ismerellen okból kigyult és elégett.

— **A zentai csata képe,** melyet a megye megfestetett és mely München és Berlinben is ki volt állítva, a múlt héten hazakerült Zomborba, rendeltetési helyére. A képet a megye nagytermében függesztik fel.

— **Előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi miniszter dr. Drakulits Pál és dr. Dim István ügyvédeknek az Ó Becse—zombori és Verbász—bogyejvai vasutvonalhoz az előmunkálati engedély egy évre megadta.

— **A bajai kereskedő ifjak együletének** f. hó 26-én Csillag Teréz, Löwinger Gizella és Heidelberg Márton ur közreműködésével megtartandó művész estély programja a következő: 1. Nyitány: „Windsori vig nők“-ből, Nicolaitól. Előadja Löwinger Gizella zongora művésznő. A „Bál után“ magánjelenet, Szécsy Ferenctől. Előadja: Csillag Teréz a „Nemzeti Színház“ művésznője. 3. „Dal a classikus Gorgiász“-ról, Abrányi Emiltől. Előadja: Heidelberg Márton ur. 4. „Magyar ábránd.“ Surger Jenőtől. Előadja Löwinger Gizella, zongora művésznő.

— **Titokzatos hulladarakok.** 27-ik számban közöltük, hogy a szabadkai ügyész séghez egy feljelentés érkezett, hogy B.-Aimáson, Hahn Ferencz jelentést tett a községi elöljáróságnál, hogy f. hó 15-én a szántó földön egy összevagdalt nő darabjaira talált. A rendőrség nyomban megindította a nyomozást: ma azt a jelentést tette az ügyészhez, hogy Hahn feljelentésének egy szava sem igaz mert az egész tréfa.

— **Megugrott szélhámos,** Boskovits Izidor kulpini illetőségű ujvidéki lakos mint gépügynök csapja be a vidéki hiszékeny parasztokat, elölegeket szedvén fel sohasem teljesítendő megrendelésekre. Egy ízben már a rendőrség által elfogatott, és a bíróságnak átadván, a vizsgálóbíró által ideiglenesen szabadon lett bocsátva, mit arra használt fel, hogy megugrott. Miután újabb négy rendbeli feljelentés érkezett ellene, köröztetése elrendeltetett.

Önkéntes tűzoltók bálja B. Topolyán.

A bács-topolyai „Önkéntes tűzoltó egyesület” zászló szentelési alapjá javára rendezett táncvigalmát f. hó 19-én tartotta meg Magos Sándor vendéglő termében. Az egyesület elnöke dr. Hádzy János az országzerte ösmert tűzoltó és hírneves orvos mindent elkövetett, a rendezéssel együtt, hogy a bál minél jobban sikerüljön. A bál kitünően sikerült egy anyagilag mint erkölcsileg, mert a rendezett alap javára igen szép jövedelem jutott, de másrészt a bálon oly nagy számú intelligens közönség jelent meg, úgy vidék mint helybeliekből, hogy bátran elmondható, hogy ezen bál a megyei elite-bálok elsejje közé sorozható.

A zenét a topolyai első cigány zenekar szolgáltatta. Az első négyest 62 pár táncolta, a szünóra alatt a rendezőség tombolát rendezett igen szép nyeresemény tárgyakkal.

A nagyszámban megjelentek közül miként lehetett — a következőket jegyeztük fel:

Leányok: Czurda Leonka (Szabadka), Paukovits Irén (Ó-Becse), Deutsch Ilonka (Palánka), Adler Gizuska, Adler Izabella, Adler Katicza, Beer Janka, Beer Berta, Bán Rózsika, Chronovszky Emma, Horburg Mariska Hádzy Mariska, Radány Irén, Koch Katicza, Honig Janka, Somogyi Juliska, Volheimer Ilonka stben.

Asszonyok: Pilaszanovics Józsefné (Roglaticza), Paukovics Ottóné (Ó-Becse) Zsigmondiné (Ó kér), id. Vojnics Máténé (Szabadka), Milassin Ignáczné (Szabadka), Markovics Sándorné (Szabadka), özv. Gencsyné Tassy Mariska (Zala Egerszeg), Beerné (Ujvidék), Adler Mórné, Mészáros Gáborné (Szabadka), Adler Miksáné, Adler Manóné, Acsády Béláné, Bán Gézáné, Császár Péterné, Dr. Farnék Dezsóné, Epstein Ignáczné, Guba Józsefné, Kiss Lajosné, Barzsi Miklósné, Limbek Pálné, Hirschfeld Ignáczné, Dr. Hadsy Jánosné, özv. Radány Bertalané, Somogyi Jánosné, Roth Dávidné, Veinberger Hermanné, Frey Mártonné, Lanczborn Jánosné, Jedlicska Jánosné, Volkman Gyuláné, Sztarek Károlyné, Szabó Béláné, Sturm Ignáczné, Erényi Józsefné, Limbek Elekné, Berkovits Mátýásné, Kremer Rezsóné, Vilheim Miksáné stben.

Felülizettek: Dr. Kern Lajos 10 frt, Beer Mátýás, Dr. Manheim Armin, Bobics Károly 5—5 frtot, Jedlicska Mihály 4 frt, Dr. Farnék Dezső, Kiss Lajos, Pilaszanovics József, Somogyi János, Acsády Béla 3—3 frtot, Tukacs Fábrián, Závodszky Máté, Tárnok József, Vincze Lambert, Dr. Cziráky Gábor, Bukler György, 2—2 frtot, Mészáros Antal, Jagicza István, Jedlicska Lajos, Hodi György, Lippay Imre,

Horovitz Sándor, Müller Gyula, Vilheim Miksa, Kovács Sz. Pál, Adler Mór, Guba József Sturm Ignác, Roth Dávid, Beer Manó, Adler Manó, Presburger János, Dr. Volheimer József, Császár Péter, Honig Zsiga, Rekvényi Victor, Begovits Mátýás, Sztarek Károly, Hirsteld Ignác és Koch Bernát 1—1 frtot, Deli Kremer Dezső, Koch Katicza és Epstein Ignác 50—50 krt. Fogadják a nemes lelkű adakozók az egyelet forró köszönetét.

SZINHÁZ.

A varázsgyűrű. Planquette a »Ripp van Vinkle« és a »Szép Helena« operettek gyönyörű zenejű írója vonult be újra színházunkba legújabb operettségével a »A talizmánnal« Planquette ebben az operetemben is csillogtatja tehetségét, a gyönyörű áriák (van vagy husz darab) egymást követik, de kevés az új muzsika, kevés az eredeti a dalokban. — Vagy tán önmagát idézni meg van engedve? Planquette ezt tette. Össze gyurta előbbi operetteinek zenejét és csinált belőlük igen ügyesen ujakat. Különösen gyönyörűek a karok, a hangszerelés mesteri. A finom, pikáns dallamok rendkívül csinos waltzer és a még szebb menuett magukkal ragadják a hallgatót, kit hirtelen valami ismerős, édes dallam hangjai visszaemlékeztetik azokra a régi, örökké szép Ripp és Szép Helénabeli dallamokra.

A librettisták XV. Lajos könnyelmű korszakának egy epizódját dolgozták fel elég ügyesen, csak abba vétettek, hogy öt képet csináltak, ami bizony öt felvonást jelent és ez egy operettnél túlságosan sok, mert minden lépés után a hosszú pausok kisé unatják a közönséget. De La Garde Georges gróf (Mihályi) őseinek kastélyában Berryben a babonás parasztok között él és az ifjú gróf maga is hisz a hoszorkányokban. Egy zivataros éjjel álruhába öltözve megjelenik kastélyában unoka nővére Renée (Ledovszky Mariska). De Chavannes marquis (Vitágháti) gyámleánya társal kodónője Leokadiével (Lomnicziné). Renée felhasználva Georges babonasságát elhiteti vele, hogy ő az a kétszáz év előtti nagynénje, ki boldoggá fogja tenni, elviszi az udvarhoz és ismét visszanyeri a De la Garde család régi dicsőségét. Ad neki egy gyűrűt — ez lesz talizmánja.

Valpincon lovag (Nyitrai) ezredes szeretne lenni, mert csak úgy nyerheti el Renée keresztanyját a király asztalára izletes fogást iparkodik találni, valami paraszt lányka szeméjében, mert jól tudja, hogy a király megcsömörlött a finom étkektől. Dubarry asszonyt akarja megbuktatni. Berrybe jön és meglátva Micholettet (Sugár Aranka) Nikolas (Fereneci) kedvesét a rég keresett kincset vélte benne meglelni. — George katona lesz, úgy tej testvére Nikolas is és Micholette is elmegy Versaillesbe, mert a lovag sok csipkét, szallagot és lovat ígért neki, de sőt megígérte azt is, hogy az a nagy ur, ki mindezt adni fogja el is veszi őt feleségül — balkézre.

XV. Lajosnak nagyon megtetszik az egészséges kis paraszt lányka, udvarhölgyévé teszi, de nem mehet vele semmire, mert az ostoba Nikolas és De La Garde gróf elrontják Valpincon lovag munkálkodását. A király megtudja, hogy Renée gyűrűje, melyet De Le Gardenak adott, első ideáljé volt, ő adta azt Renée anyjának, ki az egyetlen nő volt, kit szeretett — ideális szerelemmel. Nem kívánja többé Micholettet és Renée is hozzá megy Georges

grófhoz, kit hadnagyból egyszerre ezredessé tesz a megtért király kegye.

A szereplők egytől egyig remekül megállták helyüket. *Ledovszky Mariska* különösen jól volt disponálva és úgy finom játékkal, mint gyönyörű énekével jól megérdemelt tapsokban részesült. Gyönyörűek voltak tojlettjei is, mint mindig. Ha *Sugár Aranka* hangja üdőbb, erősebb is, Ledovszky játékkal és finom izlésével fölülmulja Sugárt. Jobb Micholettet Sugárnál nem kívánhatunk és a közönség zajosa n tapsolta szép énekeit.

Mihályi a régi jó volt. *Fereneci* szintén igen ügyesen játszott és énekel. Lomniczi pár, Virágháti és Nyitrai kisebb szerepükben jók voltak. Dicsérettel kell megemlékeznünk a karól is.

Szombaton és vasárnap megismételték az operettet és különösen a szombati előadás a legkényesebb igényeket is kielégíthette.

Törvénykezés.

— **Végtárgyalások.** A szabadkai kir. törvényezéknél e hét folyamán a következő végtárgyalások tartatnak meg. Február 23 án. Bericska István súlyos testi sértés, Hanák Anna lopás, Szücs István okirat hamisítás, Andrusék Ferencz okirat hamisítás. Február 25 én. Kern Izidór bukás, Kovács Pál okirat hamisítás, Pécsi Éva hatóság elleni erőszak, Vankó István lopás.

— **Felbuzerolási tárgyalások** a szabadkai törvényezéknél: Február 22 én. Fekete János Hévér György, Dr. Blau Lajos — Mukics Félix, Buchwald testvérek — Ilgen Ágoston, Klein Jakab — Beer Mátýás, Bella Éva — ifj. Orján István, I. magyar gazdasági gépgyár — Olicher Károly, Morodvasics Gyuka — Joszits Mladen. Február 28. Előadó: Dr. Magay. Özv. Vujevics Kálmánné — Szuknovics Mihály, Schäffer Ferencz — Csáti István, Körmös Ágnes — Bokurek Pál. Előadó Dr. Rátkó, Miklós Orzse — Adankó János, Iruz Soma — Dr. Engelman Zsigmond, Birkáss Gyula — Zakár Erzsébet, özv. Csernik Józsefné — Csernik Márton.

Szerkesztői üzenetek.

R. L. Gyanuja nem elég arra, hogy ilyen erős támadást lehessen intézni egy testület ellen. Tessék az adatokat beszerezni és a cikkeket felelőssége mellett átadni, akkor esetleg rendelkezésére állunk.

H. Z—s. Bámulatos, hogy ön már harmadik ízben küldi be ugyanazt a verset közléséig, valószínűleg csak azért, hogy egy szerkesztői üzenetet provokáljon. — Ezuttal ez sikerült is önnek. Sőt versének egyik strófáját is világszeregyenére közzétesszük:

„A dalnok így haladott tovább
Nem volt ő francia sem sováb,
A szarazénok fájából való
És haragos mint a trójai faló!”

Legyen szíves ezentul verseit a „Budapesti Szemle”-hez beküldeni vagy pedig a hivatalos lapnak — ott legalább nem olvassa el senki.

Andromácho. A konyhaművészet terén városunkban specialista aligha akad. Forduljon egyébiránt Dr. F. és Dr. D. társas házaszéghez, — ezek állítólag most önálló háztartást vezetnek és rendkívüli jó izlést árulnak el a főzetés tanában.

Fel—a. Szíveskedjék a visszaküldött könyvet rendeltetése helyére juttatni. Sajnáljuk, hogy vállalatát nem támogatjuk.